

RAKARÖR

INFORMATIONSBLAD FRÅN
LABORATORIEMEDICIN
Nr 68, december 2012

KLIN KEM LAB

Sortiment av droganalyser

-Eija Lundströmer-

U-Tramadol och **U-Buprenorfin** ingår i sortimentet på Klin kem lab, Sunderbyn, från 2012-12-17. De kan analyseras ur samma rör som övriga droganalyser.

VAS-koderna är *Utram U-Tramadol screen* resp. *Ubupre U-Buprenorfin screen*. Beställningarna finns också på den nya pappers-remissen.

U-Kokain utgår från 2013-01-07 och eventuella beställningar därefter ställda mot Sunderby lab vidarebefordras inte.

Någon kanske undrar om inte Kokain är ett obligatoriskt prov i Transportstyrelsens läkarintyg?

Det är det inte, de angivna analyserna i intyget är endast förslag.

Vidare information om rutiner kring analys av urindroger finns i dokument med detta namn i Labhandboken.

Alkoholmarkörer i urin

-Eija Lundströmer-

Analysen U-Etanol finns på Klin kem lab, Sunderbyn. Etanol kan rent tekniskt analyseras i urin men rekommenderas egentligen inte, eftersom resultaten blir mer osäkra p.g.a. spädnings-effekten.

En liten del av intaget etanol metaboliseras till etylglukuronid (EtG) och etylsulfat (EtS). Dessa elimineras betydligt långsammare än etanol och kan därför detekteras upp till några dygn efter intag beroende på mängden. Dessa analyser kan användas för att upptäcka enstaka alkoholintag, tidig upptäckt av återfall eller för att bekräfta nykterhet.

Prov kan skickas för analys till KS. Använd deras remiss, som du hämtar via analysregistret i Labhandboken.

Proteinanalys vid spektrofotometri

-Eija Lundströmer-

För att skärpa de diagnostiska möjligheterna vid spektrofotometri införs rutinen att Csv-Protein alltid ingår i beställningen. Många misstänkt patologiska spektrofotometrier beror på en ospecifik absorbansökning som i sin tur ofta beror på proteinsteigring.

Patologiska spektrofotometrier tolkas av läkare. Jourtid faxas remissen och resultaten till Umeå som lämnar ut telefonsvar. Var därför tydlig i remissen med vem som ska få telefonsvaret inklusive telefonnummer med rikt-nummer.

Använd inte gamla sparade pappersremisser utan välj alltid den senaste versionen från Labhandboken.

Natriumbrist vid hyponatremi?

-Eija Lundströmer-

En vanlig tro är att lågt S-Natrium hos en patient är liktydigt med natriumbrist. Så är det inte alltid, utan hyponatremi kan uppkomma sekundärt till störningar i vätskebalansen. Ett underutnyttjat prov är S-Osmolalitet som ofta ger en ledtråd till underliggande orsak. Det som också är viktigt i sammanhanget är att hyponatremi inte får korrigeras alltför snabbt p.g.a. risk för bestående hjärnskador.

Sedan en tid finns Svenskt vårdprogram för hyponatremi. Enklast hittar du den på nätet via Google.

Felaktigt ifyllda remisser till NUS

-Elisabet Söderström-

Kliniskt kemiska laboratoriet vid Norrlands Universitetssjukhus har kontaktat Laboratoriemedicin med anledning av att de får många remisser från Norrbotten som är felaktigt ifyllda.

Nu finns en lathund som visar hur du ska fylla i remissen så att de i Umeå kan läsa in den korrekt. Lathunden finns i

PNA-portalen och Labhandbokens Nyheter.

Hjälp labbet att fylla i remissen rätt. Det är tidsbesparande och förbättrar patientsäkerheten!

Fibrinogen -ny metod

-Elisabet Söderström-

Vi kommer att starta upp en ny metod för fibrinogen som har mindre interferens för patienter som står på de nya anti-trombin hämmarna t.ex. Pradaxa. Med nuvarande metod får vi falskt för låga resultat för patienter som står på sådana läkemedel, vilket man undviker med den nya. Vid uppstart av den nya metoden kommer information i Labhandboken.

PNA-koder mer enhetliga

-Elisabet Söderström-

Arbete pågår för att de patientnära analyserna skall få mer enhetliga VAS-koder, vilket innebär att nuvarande koder kommer att få nya namn och de gamla tas bort.

Detta blir aktuellt någon gång under januarimånad och mer information kommer då att gå ut via labinstruktörerna, Labhandboken, PNA-portalen och VAS.

Provtagningen upphör

-Karin Goldkuhl-

Provtagningen på laboratoriemedicin upphör den 7 januari 2013. För rådgivning av provtagning kontakta labinstruktör. Provtagning av patient där slutet värmekedja krävs, se Labhandboken.

MIKROBIOLOGEN

Ofullständiga remisser

-Lena Norlund-

Påminnelse om ett tidigare beslut att ofullständiga remisser som anländer till klinisk mikrobiologi kommer att belastas med en extra avgift, priset är för närvarande 25,50 kr.

⇒ Till sida 2

MIKROBIOLOGEN

Ny metod för Reumafaktor

-Gunnar Granberg-

Inom kort byter vi metod för påvisande av Reumafaktor (RF) i serum då vår nuvarande metod slutar säljas. Det blir inga praktiska förändringar för er i vården vad gäller provtagning.

Ta gärna serumprovet i SST rör med gul propp. VAS koden är RF.

Det går bra att beställa anti-CCP från samma rör som RF men ANA måste tas i eget rör.

Reumafaktorn är immunglobulin riktad mot Fc delen av IgG. Den nya metoden blir specifik för Reumafaktor IgM som är den immunglobulinklass av reumafaktorn som har störst betydelse vid diagnostisering. Nuvarande metod är inte klassspecifik men påvisar framför allt RF IgM.

I utvärderingen av den nya metoden tycks denna ha högre specificitet än nuvarande metod.

Det blir nya referensintervall, betydligt lägre nivåer än dagens. Referensintervallet återges i svaret och finns angivet i Labhandboken. Se Labhandboken under analys Sortiment/ reumafaktor IgM för mer detaljerad information.

Ny PCR-analys av Mycoplasma och TWAR

-Nils Burman-

Från 14 januari 2013 utför Mikrobiologen PCR-analys för *Mycoplasma pneumoniae*- och *Chlamydia pneumoniae* (TWAR)-infektion. PCR är rekommenderad förstahandsmetod för båda dessa infektioner. Fördelen med PCR jämfört med serologi är att diagnosen kan ställas i akutskedet.

PCR är positivt långt tidigare än antikroppssvaret kan påvisas i serum.

M. pneumoniae och *C. pneumoniae* är vanliga orsaker till övre och nedre luftvägsinfektioner.

PCR-analysen omfattar båda agens eftersom de ofta är svåra att skilja åt kliniskt. Vanligen ses ett långsamt sjukdomsförlopp med heshet, tilltagande och långdragen torr rethosta, huvudvärk, låggradig feber, halsont, sinuit, bronkit och pneumoni.

Information om beställning, provtagning och provtagningsmateriel publi-

ceras i Labhandboken inför analysstarten.

**God Jul
och
Gott Nytt År**

Laboratoriemedicin